

[Stærmose.]

Maade, at den vil blive husket som et af de mange fine Vidnesbyrd om Sammenholdet i Besættelsestidens sidste og værste Periode.

Enkelte af Lovforslagets Bestemmelser giver mig Anledning til nogle Bemærkninger og til enkelte Spørgsmaal til den højtærede Minister for særlige Anliggender. Ministeren udtalte i sin Forelæggelsestale, at han gerne havde set, at Lovforslaget ogsaa omfattede dem, der blev invalideret, og de efterladte efter Personer, der mistede Livet som tilfældige Ofre for Besættelsesmagts Overgreb, i det hele taget alle, der led Overlast paa Person under Krigen. I de fleste Tilfælde drejer det sig indirekte om Ofre for Frihedskampen, som f. Eks. Ofrene for Togattentaterne eller Terroren paa Gaden, saaledes som allerede nævnt af tidligere Ordførere.

Vi staaar her ogsaa efter min Mening over for en iøjnefaldende Svaghed med Hensyn til Bestemmelserne om Lovens Omfang. Under den nuværende Krigsulykkesforsikringslov er Ofrene for Togattentaterne stillet langt ringere, end Ofrene fra Folkestrejkerne vil blive stillet efter det foreliggende Lovforslag. Den højtærede Minister udtalte Haabet om en bedre Sikring af de førstnævnte Ofre, der skal forblive under Krigsulykkesforsikringen, og den højtærede Minister oplyste, at der forberedes en Ændring i denne Retning. Jeg vil gerne spørge, om den højtærede Minister ikke kan præcisere denne Oplysning og sige, at denne Ændring vil blive af en saadan Karakter, at Erstatningen til Togattentat-Ofrene vil blive forhøjet til i hvert Fald nogenlunde det samme som Erstatningen til Folkestrejkenes Ofre. Der vil efter min Mening være mange uangribelige Argumenter for dette Synspunkt.

I det foreliggende Lovforslags § 1, Stk. 1, Punkt c, bruges Vendingen „som Følge af Deltagelse i Folkestrejker her i Landet“, det vil sige at overhovedet alle, der blev saaret eller dræbt under en Folkestrejke, omfattes af denne Bestemmelse, og nogen særlig defineret aktiv Deltagelse kan der ikke være Tale om, for alle nedlagde Arbejdet, og i de Omraader, hvor Strejken var effektiv, maa derfor alle Tilfælde falde ind under Loven, med det Forbehold, som findes i § 2, om Forsæt, grov Uagtsomhed eller Beruselse. Det er et meget bredt Omfang, der her gives Erstatningsomraadet, og hvis denne Bredde opretholdes — og det mener jeg, den bør, fordi Folkestrejkerne var et vigtigt Led i Frihedskampen —, saa er det ganske givet, at Administrationen, hvad Folkestrej-

kerne angaar, vil staa over for en lang Række Sager, der maa betegnes som lige saa tilfældige som Sager fra Togattentaterne og Gadeterroren. Det Menneske, der saares eller dræbes under en Strejke i Aalborg, har ikke nogen væsentlig anden Sag end den, der falder som Offer for en tysk Gengældelsesaktion nogen Tid efter under en Jernbanerejse fra Hobro til Aalborg. Jeg kan ikke se nogen væsentlig Berettigelse i at sige, at der i den sidste er Tale om et tilfældigt Offer og ikke i den første. Det tilfældige vil afhænge af et Skøn imellem saa fine Grader, at det i Praksis vil volde de største Vanskeligheder.

Jeg har ogsaa prøvet at afprøve Bestemmelsen om Deltagelse i Folkestrejke over for Gadeterroren med nogle praktiske Eksempler. Vi husker Udviklingen hen imod en Folkestrejke mange Steder, og vi ved, at i adskillige Tilfælde er netop Gadeterroren blevet Anledning til, at en Folkestrejke udbrød eller blev genoptaget, og hvorfor skal da alle Tilfælde, hvor Mennesker er blevet saaret under Gadeterror, som førte til Strejke, falde uden for denne Erstatningslov? Om et Offer falder nogle Timer, før en Strejke er effektiv, eller nogle Timer efter, maa i de fleste Tilfælde betegnes som noget ret tilfældigt. Det Udvalg, som bliver nedsat, maa komme ind paa en Drøftelse af den Udvidelse, der synes nødvendig, af Pkt. c, i § 1, Stk. 1, saa at Togattentaternes og Gadeterrorens Ofre faar Mulighed for at komme med under denne Lov.

De Betragtninger, som jeg har gjort gældende med Hensyn til Punkt c, kunde ogsaa fremføres med Hensyn til Punkt e, der handler om Gengældelsesaktioner, og hvor Kriteriet er saaledes formuleret, at paagældende skal være ramt paa Grund af national eller politisk Indstilling. Det vil jo blive her som paa saa mange andre Omraader i denne Lov saaledes, at Bestemmelsen vil blive administreret efter Lovens Aand, men jeg vil dog mene, at disse Gengældelsesaktioner i adskillige Tilfælde har været tilfældige, saadan som det ogsaa er nævnt af tidligere ærede Talere; Folk er blevet skudt ned, blot fordi Gengældelse skulde fuldbyrdes paa samme Sted, hvor f. Eks. en Stikker var faldet. Hvis Gadeterrorens Ofre medtages i Loven, vil der heller ingen Uklarhed være med Hensyn til disse tilfældige Gengældelsesofre.

De Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Aksel Møller gjorde gældende vedrørende Ofre for militære Aktioner til Fordel for Frihedskampen, kan jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Rager helt ud tilslutte